

मुंबई विद्यापीठ, मुंबई येथील साहित्यरत्न
अण्णाभाऊ साठे अध्यासन केंद्रास निधी
वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अध्यासन-२०२१/प्र.क्र.१००/विशि-२
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १२ सप्टेंबर, २०२२.

वाचा क्र :- १. मा.मंत्रीमंडळाची दि.१६.०२.२०२२ रोजीची बैठक.

२. समक्रमांक शासन निर्णय दि.०७.०६.२०२२.

३. समक्रमांक शासन निर्णय दि.२७.०६.२०२२.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्रातील विविध अकृषि विद्यापीठांमध्ये थोर व्यक्तींच्या नावे अध्यासन केंद्र निर्माण करण्यासंदर्भात तयार करण्यात आलेल्या धोरणास संदर्भ क्र.१ येथील मा.मंत्रीमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार वाचा क्र.२ येथील दि.०७.०६.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सदरहू धोरणास शासन मान्यता देण्यात आली आहे. तदनुषंगाने मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांनी अण्णाभाऊ साठे यांच्या नावाने मुंबई विद्यापीठात त्यांच्या जीवनकार्यावर संशोधन करून प्रकाश टाकणारे, त्यांच्या कार्याची समकालीन प्रस्तुतता लक्षात घेऊन विविध उपक्रम राबविणारे तसेच त्यांच्याशी संबंधित ऐतिहासिक दस्तावेज, ग्रंथ, स्फुट साहित्य, दुर्मिळ वस्तू आदीचे संकलन व संवर्धन करणारे एक अध्यासन निर्माण करण्यात यावे याकरीता शासनास प्रस्ताव सादर केला होता. सबब, सदर प्रस्तावाच्या व धोरण मान्यतेच्या अनुषंगाने मुंबई विद्यापीठ, मुंबई विद्यापीठामध्ये अण्णाभाऊ साठे अध्यासन केंद्र स्थापन करण्यास वाचा क्र.३ येथील दि.२७.०६.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. आता विद्यापीठाने सदरहू केंद्राकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याकरीता विनंती केली आहे. या अध्यासन केंद्राकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याची नियोजन व वित्त विभागास विनंती करण्यात आली होती. नियोजन व वित्त विभागाने निधी उपलब्ध करून देण्यास सहमती दर्शविली आहे. तदनुषंगाने साहित्यरत्न अण्णाभाऊ साठे अध्यासन केंद्रास निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

साहित्यरत्न अण्णाभाऊ साठे अध्यासन केंद्रास मुंबई विद्यापीठाचा विकास या लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पित निधीतुन रु.३,००,००,०००/- (अक्षरी रुपये तीन कोटी फक्त) इतका निधी खालील अटींच्या अधिन राहून वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे :-

१. सदर केंद्राकरिता कोणतेही नविन पद तयार करता येणार नाही या केंद्राकरिता लागणारे मनुष्यबळ विद्यापीठाच्या आकृतीबंधातून उपलब्ध करून द्यावयाचे आहे.
२. शासनाकडून उपलब्ध होणारे अनुदान राष्ट्रीयकृत बँकेच्या नियतठेवीत गुंतवण्यात येईल आणि या रक्कमेतून प्राप्त होणारी व्याजाची रक्कम अध्यासनाच्या कामकाजासाठी उपयोगात आणली जाईल.
३. विद्यापीठास कोणताही अधिकचा निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही. विद्यापीठास लागणारा अधिकचा निधी विद्यापीठाने स्वनिधीतून उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे.
४. अध्यासनाचा महसूल नियत ठेवीवर मिळालेल्या व्याजातून उभारला जाईल. अध्यासनासाठी चालविण्यात येणा-या पाठ्यक्रमांतील शुल्क आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम व सल्ला/समुपदेशन प्रकल्प चालविण्यातून निर्माण झालेले उत्पन्न यांमधून निर्माण केलेल्या महसुलाद्वारे यात भर घालण्यात येईल.
५. अध्यासनासाठी झालेल्या खर्चाची माहिती वेळोवेळी संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांच्यामार्फत शासनास सादर करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहिल.

६. सदर निधी विद्यापीठास वितरीत करण्यासाठी संचालक, उच्च शिक्षण यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येत आहे.
७. दर २ वर्षांनी अध्यासन केंद्राचे परिक्षण करण्यात येईल व यासंदर्भातील अहवाल संचालक, उच्च शिक्षण पुणे यांचेमार्फत शासनास सादर करण्यात येईल. सदर अहवालात अध्यासनाची गुणवत्ता, संशोधनात्मक केल्ली कामगिरी, विद्यार्थी संख्या, आयोजित केले जाणारे उदबोधन वर्ग आणि प्रशिक्षण वर्ग याबाबत अध्यासन केंद्रांची नकारात्मक प्रगती असल्यास सदरचे अध्यासन केंद्र बंद करण्यात येईल व अध्यासन केंद्राकडे असलेला निधी शासनाकडे वर्ग करणे संबंधित विद्यापीठास बंधनकारक असेल.
२. सदर खर्च "मागणी क्रमांक - डब्ल्यु-२, प्रधानशिर्ष- २२०२- सर्वसाधारण शिक्षण, ०३- विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण, १०२- विद्यापीठांना सहाय्य, - (००) (२३) मुंबई विद्यापीठाचा विकास (कार्यक्रम) (२२०२ एच६५२), ३१ सहाय्यक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात उपलब्ध असलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा.
३. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र विनियोजन अधिनियम २०२२, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं- २०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४.०४.२०२२ अन्वये विभागास अधिकार प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत निर्गमित करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयातील परिशिष्ट मधील अनुक्रमांक ९ मध्ये नमूद अटीची पूर्तता होत आहे.
४. हा शासन निर्णय, नियोजन व वित्त विभागाच्या सहमतीने (नियोजन व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र अनुक्रमे.२४४/१४७१ दि.०१.०८.२०२२ व ८९७/२०२२/व्यय-५ दि.०८.०८.२०२२) निर्गमित करण्यात येत आहे.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०९१४१५०८४४९५०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. म. बाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा.मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. कुलगुरु, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
५. कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
६. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. उप सचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
९. नियोजन विभाग, (का-१४७१) मंत्रालय, मुंबई.
१०. वित्त विभाग, (व्यय-५) (अर्थसंकल्प-३/८) मंत्रालय, मुंबई.
११. निवड नस्ती (विशि-२), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.